

Grupa VAT od 2023 roku? Podatek naliczony w grupie VAT – problemy sporne

16 maja 2022, 10:36

Przepisy dotyczące grupy VAT, które miały wejść w życie z dniem 1 lipca 2022 r. będą najprawdopodobniej obowiązywać dopiero od początku 2023 roku. Projekt „nowelizacji nowelizacji”, w tej sprawie został uchwalony przez Sejm i czeka uchwały Senatu. Profesor Witold Modzelewski wskazuje na najważniejsze problemy jakie mogą się pojawić podczas funkcjonowania grup VAT, w tym zwłaszcza na kwestię prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Odliczenie podatku naliczonego w grupie VAT

Część spółek analizuje możliwość powołania grupy VAT, czyli grupowego podatnika tego podatku. Spornych problemów jest wiele a wśród nich na pierwszym miejscu jest prawo do odliczenia grupy.

Podatek naliczony może powstać tylko w przypadku zakupów zewnętrznych grupy, a prawo do odliczenia powstaje, zgodnie z zasadą ogólną, w przypadku, gdy zakupimy towar lub usługę, będzie przeznaczony lub wykorzystany do czynności dających prawo do odliczenia podatnika.

Czynności te wykonuje grupa, a w rzeczywistości każdy z poszczególnych członków na rzecz osób trzecich. Natomiast obroty wewnętrzne między członkami grupy nie podlegają opodatkowaniu (ex lege). Oznacza to, że każdy zakup zewnętrzny towarów i usług musi być oceniony pod kątem przeznaczenia (wykorzystania) do czynności dających prawo do odliczenia grupy, czyli faktycznie również innych podmiotów wchodzących w jej skład. Dotyczy to przypadku, gdy nabyty towar lub usługa przez jednego członka grupy od osób trzecich (w sensie podatkowym – przez grupę VAT), jest np. odprzedany członkowi grupy, a następnie ów nabywca wykorzystuje go do czynności dających prawo do odliczenia. Wówczas grupie również przysługuje z tego tytułu prawo do odliczenia.

Jeśli jest odwrotnie: członek grupy, który nabył towar od innego członka grupy, wykorzystuje czynności nie dające prawa do odliczenia (np. dostawy zwolnionej od podatku), wówczas grupie nie przysługuje z tego tytułu prawo do odliczenia. Grupa VAT musi pominąć obroty wewnętrzne, które są nieistotne z punktu widzenia prawa do odliczenia.

Proporcje

Kolejnym problemem podatkowym grupy VAT są proporcje, o których mowa w art. 86 ust. 2a i następny oraz art. 90 i 91 ustawy o VAT. Obowiązują tu fragmentaryczne przepisy, które nakazują m.in.:

- określenie odrębnych proporcji w rozumieniu art. 90 ust. 103 tej ustawy dla poszczególnych członków grupy, którzy teraz nie są jednak podatnikami,
- określenie dodatkowej proporcji dla potrzeb całości grupy w przypadku zakupów dokonywanych na rzecz ogółu jej członków, które jednocześnie służyć będą czynnościom dającym i niedającym prawa do odliczenia.

Można stąd wnosić, że proporcje o których mowa w art. 86 ust. 2a i następny tej ustawy będą stosowane wyłącznie na poziomie grupy, bo to ona jest podatnikiem tego podatku.

Natomiast obliczając proporcje indywidualne w rozumieniu art. 90 ust. 1–3 tej ustawy, które muszą być określone na poziomie członków grupy VAT, należy brać pod uwagę wyłącznie czynności zewnętrzne grupy z podziałem na dające i nie dające prawa do odliczenia, oczywiście z pominięciem czynności wewnętrznych, które nie podlegają opodatkowaniu.

Grupa VAT – od kiedy?

Prawdopodobnie przepisy dotyczące grupy VAT, które miały wejść w życie z dniem 1 lipca 2022 r. będą obowiązywać dopiero od początku 2023 roku (jest już projekt „nowelizacji nowelizacji”, który został uchwalony przez Sejm: czeka uchwały Senatu).

Prof. dr hab. Witold Modzelewski

